

Παλιός του Κασοδιαρη

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1972 — ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1984

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΧΡΟΝΟΣ 2ος

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1987
ΑΡ. ΦΥΛ. 18) 161

Εκδότης - Διευθυντής : ΒΑΓΓΕΛΗΣ Ι. ΜΑΝΟΣ
Λεωφόρος 11 - 105 60 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 32.48.305

Αθήνα 26 Οκτωβρίου 1987

Αξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Με λαμπρότητα γιορτάστηκαν φέτος τα 150 χρόνια από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών. Με λύπη μας όμως διαπιστώσαμε ότι από τους οργανωτές και τους ομιλητές ξεχάστηκε ο μεγάλος ευεργέτης - ιδρυτής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Ιωάννης Καποδίστριας (1769-1850) κατάγονταν από το Δεσποτικό Ιωαννίνων και πλούτισε στη Ρωσία.

Όρισε με διαθήκη του να διατεθεί η κολοσσαία περιουσία του για την ίδρυση του σημερινού καλλιμάρμαρου Πανεπιστημίου. Και επειδή ήταν τόσο μετρίοφρονος δεν καταδέχτηκε ούτε το όνομα του να αναγράφει σ' αυτό, αλλά έβαλε του φίλου του Ιωάννη Καποδίστρια, που δεν ξόδεψε από την τσέπη του ούτε μια δραχμή! Αυτά για την ιστορική αλήθεια.

Δυστυχώς τέτοια παραδείγματα που πρέπει να εμπνέουν τους νέους της εποχής μας αποσιωπήθηκαν. Από την άλλη όμως πλευρά το γεγονός δηλώνει αγνωμοσύνη και έλλειψη ιστορικής μνήμης εκ μέρους της επίσημης Ελληνικής Πολιτείας. Ενδεχομένως ο Υπουργός Παιδείας κ. Α. Τρίτος να αγνοούσε το θέμα και να το παρέλειψε στην ομιλία του. Όμως ο Πρύτανης και ο Διευθυντής Εθιμοτυπίας του Πανεπιστημίου δεν δικαιολογούνται για την παράλειψη αυτή.

Αναμένουμε κάποια υπεύθυνη πληροφόρηση.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

ΓΙΩΡΓΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

Επίτιμος Πρόεδρος Αδελφότητας Δεσποτικού

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ Σ.Ε.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟ ΣΟΥΛΙ - ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Το Δ.Σ. της Πανηπειρωτικής Συννομοσπονδίας Ελλάδας, σε συνεδρίαση του στις 20(10) 87, αποφάσισε τα εξής:

1) Μίσθωση αιθουσών για τη λειτουργία των χορευτικών τμημάτων της Π.Σ.Ε. Οι εγγραφές μαθητών συνεχίζονται ως και 31 Οκτωβρίου 1987.

2) Πραγματοποίηση εκδήλωσης αφιερωμένης στην ηρωίδα της Εθνικής Αντίστασης, την Ρίτσηνα. Η εκδήλωση θα γίνει στις 25(11) 1987 μέρα Μεγάλης Αθήνας του Πνευματικού Κέντρου Ηπειρωτών.

3) Σύγκληση σύσκεψης των φορέων της προγραμματικής σύμβασης του Αμφοτερόκοι. Η σύσκεψη θα γίνει στη Μεγάλη Αθήνα του Πνευματικού Κέντρου Ηπειρωτών, στις 7(12) 87, ημέρα Δευτέρα και ώρα 5 μ.μ.

4) Στις 16(12) 87, ημέρα Τετάρτη και ώρα 5 μ.μ., στα πλαίσια των 50 χρόνων της Π.Σ.Ε., αποφασίστηκε την διοργάνωση εκδήλωσης αφιερωμένης στους πρωτοεργάτες της Π.Σ.Ε.

5) Τέλος αποφασίστηκε το Δ' Πρακτικό Πανηπειρωτικό Συνέδριο, να πραγματοποιηθεί στην Άρτα, στις 10-20 και 21 Αυγούστου 1988.

Για το Δ.Σ. της Π.Σ.Ε.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΖΗΚΟΣ ΝΤΙΝΟΣ
Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΣΟΒΙΤΣΑΣ

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Κουρνώριαχης Φωτεινού - Ιωαννίνων, σας καλεί στις 29 Νοεμβρίου 1987 ημέρα Κυριακή και ώρα 5 μ.μ. στην αίθουσα της Πανηπειρωτικής Σ.Ε. (Κλεισθένους 15, όπισθεν Δημαρχείου Αθηνών) για την ετήσια Γεν. Συνέλευση του Συλλόγου.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ 1940 - 41

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ Ι. ΠΑΠΑ (ΕΚΠΛΟΥ) ΕΞ ΙΕΡΟΜΝΗΜΗΣ

Ο χειμώνας στην Ήπειρο είναι βαρύς κι ανυπόφορος. Έρχεται νωρίς και είναι άγριος σαν τα κακοτρόχαλα θουά του.

Εκείνο το πρωινό της 28 του Οκτωβρίου του 40 είχε για λίγο ξαστερέψει, σαν νάβλεπε να γίνει άμικο με την ψυχρή μας τριξιά-στερη, που είχε αποφασίσει: «Θάνατος στο φασισμό». Μόνο για λίγο. Και πάλι ξαναχάλασε κι έγινε ανυπόφορος ο καιρός.

Μπουμπουνιάρια, συνταράξεις, το σπέρμα. Αστροπελέκια κι αστραπές διασχίζουν τον ουρανό... Και το νερό πέφτει διαρκώς με λύσσα να πλύνει την πόλη.

Μέσα στο υγρό και αναστατωμένο σκοτάδι εκεί πάνω στο φυλάκιο ξαφνικά ακούστηκε ο συνηγεμένος: «Στα όπλα...» Κι ύστερα πλοτάκισε και στάθηκε τη νύχτα: «Αξιοματικό... Στρατιώτες στο όπλα...»

Η γη της Ηπείρου χτυπιέται κατάρτακα στα σπλάχνα της και βογγάει μαχαιρωμένη. Το μέτωπο καίγεται. Κατακόκκινος ο ορίζοντας. Το πυροβολικό του εχθρού, οι πρώτες οδοί. Στην πέννημη αντιφεγγιά του χαλασμού ο τόπος τρέμει ολόκληρος.

Κι ύστερα η εισβολή. Από τη Μέριτση, από τις Δρυμάδες, από την Κακαβιά από την Κονίσπολη.

Στην Κακαβιά οι άντρες του Φυλάκιου συμπιάστηκαν. Τα φασιστικά τμήματα σε πυκνές φάλαγγες και σε παράταξη πορείας προχωρούν περνούσαν την καρδιά της Ηπείρου τα Γιάννινα.

Ο Λοχίας εγκαταλείπει το φυλάκιο τελευταίος, μα ξέχασε να σβήσει το φανάρι που έκαιγε με πετρέλαιο. Οι «γενναίοι» του Μουτσλίνου χρειάστηκε να το χτυπήσουν με πολυβόλα και όλμους δυό φορές. Μα το άδικο φυλάκιο δεν παραβήθηκε. Και τότε το ξαναχτύπησαν με καταγιστικά πυρά.

Καμιά φωνή δεν ακούγεται και φουδούνια παγίδα. Φωνάζουν:

— Παραδοθείτε... είστε περιτριμμένοι...»

Η σπληνική λάμπα είναι βουβή και οι αξιοματικοί διατάζουν έφοδο με εφ' όπλου λόγχης.

Η λάμπα με το κίτρινο φως να λαμπυρίζει παραδίδεται...

Τον πόλεμο του 40-41 δεν τον διάδασα στα χαρτιά μήτε τον αγνόναψα.

Τον είδα από κοντά, από και που άρχισε. Από το ξύλινο μπαλκόνι του σπιτιού μας κείνο το πρωί το βροχερό και κρύο, είδα τα αεροπλάνα να σχίζουν ουρλιάζοντας τον ουρανό, τα κανόνια να ξερονούν φλόγες κι αναμμένα σίδερα και τα αεροπλάνα του χωριού μου να ετοιμάζονται τραγουδώντας και χορεύοντας για το μεγάλο πανηγύρι και θύονταν τα μάτια μου και παραπονέθηκαν:

— «Αχ βρε Μανούλα γιατί δε με γέννησες ένα χρόνο πιο νωρίς;» Ήμουν και δεν ήμουν 20 χρονών.

Τον πόλεμο του 1940-41, το μεγάλο αυτό έπος της δικιάς μας γενιάς, που έμεινε άγνωστο στις ζεστές του πτυχές και στην ανθρώπινη ουσία του, το αδικημένο, γιατί επισκιάστηκε από τα μετέπειτα γεγονότα... κατοχή, εμφύλιος... Δεκέμβριος... Το μεγάλο αυτό κεφάλαιο της Ελληνικής Ιστορίας το έζησα ολόκληρο. Αυτός ο πόλεμος που άρχισε από μια ταπεινή πρόθεση και κακοδόμητη και έγινε πηγή φρονήματος και ζωής...

Αυτός ο πόλεμος που αποκάλυψε την αβυσσική υποκρισία του αντίπαλου, έδειξε στον κόσμο ολόκληρο: Πως δεν είναι καθόλου δύσκολο ακόμη και ένας δυνατός να ταπεινώνεται και να γελοιοποιείται από τις ίδιες του τις πράξεις.

Αυτού του πολέμου γεύτηκα την ομορφιά και χόρταση τη φρίκη.

Την ομορφιά την είδα στα μάτια και στις ψυχές των πολεμιστών μας. Στων κοριτσιών και των αγαιδιών τα χέρια που πλέκουν μάλλινα γι' αυτούς που κοιτάνε χτυπιούνται στα παγωμένα βουνά. Στων νανίσων τα γελαστά πρόσωπα, στις Ηπειρώτισσες γυναίκες που ζαλιώνονται κινδύνια με πυρομαχικά να τ' ανεβάσουν στις πιο ψηλές κι απόκοιτες κορφές. Στα ροζισμένα χέρια των γερόντων που απόμειναν κι' αρπάζουν το ζευγάρι τα σπέρμα για το ψωμί της φριχιάς...

Έξω απ' αυτά η φρίκη. Τιποτε άλλο...

Με φρίκη αγνάντεψα τα εχθρικά αεροπλάνα να γυριμίζουν σπάνια και σχολεϊα.

Ανατράχτηκα στο δάμιο των κανονιών, το σκάσιμο των οβίδων και το κρατάσιμο των πυροβόλων. Γεύτηκα τον κίνδυνο, όταν δυό-τρεις φορές εθελοντής οδήγησα τα 1ο τάγμα πυλιδίων σε κοντινές και μακρινές αποστάσεις. Είδα το χάρο με τα ίδια μου τα μάτια στις 18 του Νοεμβρίου το πρωί 8 χιλιάμ. Ξέω από τα Γιάννινα, όταν δεχτήκαμε καταιγίδα μαζί με 30 στρατιώτες του Μιχλίου και 30 χοντρές σφαίρες των εχθρικών αεροπλάνων. Είδα να καίγονται οι Στρατιωτικές αποθήκες στο Καστρο στα Γιάννινα και πλώσα πολύ, όταν αντίκρισα τα ερείπια της δομωρδομένης Ζωσιμαίας Σχολής που έμαθα γράμματα.

Χάιδεψα τα παγωμένα χέρια των φαντάρων μας. Τους ζέστανε στο τζάκι του σπιτιού μου και τους έδωσα φως κι χορτάσουν και ρακή να τονισθούν.

Στο Κιλιάκι, εκεί κοντά είδα τους πρώτους τραυματίες και αναστατώθηκαν. Συγγιλονόητα όταν κινά στα Δολιανά αντίκρισα τους λίγους μας νεκρούς.

Στους νεκρούς όμως μου σήκωσα κι εγώ με τους χωρικούς μου κορμούς δέντρων για να στηθεί στο Μαζαράκι η γέφυρα και να περάσει ο Στρατός.

(Συνέχεια στη σελ. 4)

ΠΡΟΧΩΡΑΕΙ ΓΟΡΓΑ Η ΙΔΡΥΣΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΝΘ ΚΑΛΑΜΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Με ταχύ ρυθμό προχωράει η ίδρυση της Ομοσπονδίας Άνω Χωριά Ζίτσας, χωριά Παρακαλάμου, χωριά Νότια του Κασοδιαρη.

Πανηπειρωτικής έγινε ευρεία σύσκεψη αντιπροσώπων από τις Αδελφότητες: Αετοπετρας, Γρανιτσούλας, Βασιλοπούλου, Ζίτσας, Δεσποτικού, Παρακαλάμου, Αιθίου, Σακελλαρίου, Κορνόρια, Ριζίου, Περιομήνης, Ριζίου, Βρυσούλας, Δολιανών και Κουκλίου.

Από όλους τους ομιλητές τονίστηκε η ανάγκη ομοσπονδποίησης της περιοχής μας που αριθμεί γύρω στις 30 Αδελφότητες.

Για το σκοπό αυτό εκλήχτηκε Συντονιστική Επιτροπή που απαρτίζεται από τους εξής: Μπουρατζή Παναγιώτη (Βασιλοπούλα), Σκόρδο Ιωάννη (Παρακαλάμος), Καραϊδής Νίκο (Δεσποτικό), Κιρέλη Νίκο (Δολιανό), Μιχαήλ Σωτήρη (Βρυσούλα), Σπυρίδων Τ. (Κουκλί), και Μπουρατζή Πέτρο (Αιθίο).

Κύριο έργο της Επιτροπής είναι η επεξεργασία του Καταστατικού με γνώμονα τις εμπειρίες και άλλων γειτονικών Ομοσπονδιών (Μουρακάνας, Πωγωνίου κ.τ.λ.). Επίσης λόγω της ιδιαιτερότητας της περιοχής μας μελετάται και η ένταξη των Αδελφότητων σε κανόνια (γεωγραφικά).

ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΪ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΕΟΧΑΡΗ ΜΗΛΙΩΝΗ

Ο Θεοχάρης Μηλιώνης ήταν από τους πρώτους νεκρούς του Αλβανικού μετώπου κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940.

Η πολιτεία του απένεμε, μετ' θάνατον, το χρυσούν μετάλλιο ανδρείας και τον προήγαγε σε υπολοχαγό. Η προτομή του στήθηκε στην Αετοπετρα, απ' όπου κατάγεται. Ο «ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ» είχε ασχοληθεί εκτενώς με την ζωή του και τα αποκαλυπτήρια της προτομής του. Σήμερα δημοσιεύουμε ένα ανέκδοτο μοιρολόι που έχει γράψει ο Γεωργίου Μηλιώνης από την Θεσσαλονίκη και που τραγούδησε το βράδυ του 1986 στην Αετοπετρα κατά την διάρκεια του πανηγυριού της Αγίας Παρασκευής.

Κληί, οι Κοσμοαντίσες στο σπίτι του Μηλιώνη κι' η μάνα του η Γεωργαίνα, αυτή χαρκαμένη η μάνα του η Ελένη.

Δεν έχει λόγια να του πει και δάκρυα να κλάψει. Ωχ μωρέ Θεοχάρη μου, Ωχ μωρέ Παλληκάρη μου.

Του λέει μανάκι: «Πούσαι αγιό ξανθό Αετοπετρίτη, Είμαι κοντά σε εκκλησιά, κατάρτα σε μνήμη κι ακούω τον Καστρινό βορρά και τον αγό το Δρόνο.

Τ' αδελφά μου που προχωρούν και χιάνεται η καρδιά μου.

Ωχ μωρέ Θεοχάρη μου Ωχ μωρέ Παλληκάρη μου

Ωε - ώε - ώε - ώε - ι - ι - ι

κις ενόητες), που είναι τα εξής: Χωριά Ζίτσας, χωριά Παρακαλάμου, χωριά Νότια του Κασοδιαρη.

Στη συνέχεια θα καταταθεί τα καταστατικά για έγκριση και θα οριστεί προσωρινό Δ.Σ. από τους αντιπροσώπους των Αδελφότητων που ήδη τους έχουν εκλέξει από τις γενικές τους συνελεύσεις. Το προσωρινό αυτό Δ.Σ. θα ασκήσει τα καθήκοντά του και αφού πρώτα τακτοποιηθούν όλες οι Αδελφότητες, θα πραγματοποιήσει και τις αρχαιρεσίες για την ανέναντη του κανονικού Δ.Σ. Οι εκλογές αυτές αναμένεται να γίνουν προς το τέλος του ερχομένου Μαΐου ή στις αρχές του Ιουνίου.

Επειδή όμως μέχρι τότε η υπό ίδρυση Ομοσπονδία θα αντιμετωπίζει κάποια λειτουργικά έσοδα (για το καταστατικό, γραφική ύλη, επικοινωνία με Αδελφότητες κ.τ.λ.) αποφασίστηκε να δοθεί μια έκτακτη εισφορά των 5.000 δραχ. από κάθε Αδελφότητα. Υπεύθυνοι για τη συγκέντρωση των εισφορών ορίστηκαν ο κ. Παναγιώτης Μπουρατζής (Τηλ. 97.06.241) με τον οποίο μπορούν να επικοινωνούν οι Αδελφότητες ή με οποιοδήποτε άλλο μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής για παροχή περισσότερων πληροφοριών.

Καλούνται λοιπόν όλες οι Αδελφότητες να βοηθήσουν ενεργά την υλοποίηση της Ομοσπονδίας, που στόχος της δεν είναι μόνο η διατήρηση και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αλλά και η οικονομική ανάπτυξη της περιοχής μας, που έχει εγκαταλειφθεί τις τελευταίες δεκαετίες στην τύχη της.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Αντίστοιχα από τα βιβλία του συμπατριώτη Βασίλη Ε. Τσιάντη:

1) «Της Παναγίας» του Μακρυλάκη.

2) «Ηλιόλουστη και θαλασσοφιλής χώρα».

3) «Σταγδιναική αναπόληση» θα βρείτε στο βιβλιοπωλείο «Δωδώνη», οδός Ασκληπείου 3, Αθήνα, καθώς και στη διεύθυνση του συγγραφέα, οδός Τζαβέλλα 15, Πειραιάς - τηλ. 41.12.682.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Πενήντα Εγκόρη για Σουλίου, Δεσποτικό, Αετοπετρα, Φωτεινό, Κουρνώρια, Γρανιτσούλα, Ριζό, Βρυσούλα.

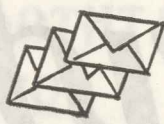
ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ: Τετάρτη 23 Δεκεμβρίου, ώρα 10 μ.μ. από Πλατεία Κασοδιαρη.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ: Δευτέρα 28 Δεκεμβρίου.

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ: Απόστολος Ταμιούρης, τηλ. 44.13.868 - 44.10.063

Έσείς στείλατε τη συνδρομή σας;

Επιστολές

Κύριον
ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΟ
Διευθυντή Εφημερίδας
«ΠΑΛΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ»
Λεωχάρους 11 - Αθήνα

Θεσσαλονίκη 24/10/87
Αγαπητέ συμπατριώτη κύριε
Μάνο,

Ευχαριστώ για την αποστολή της εφημερίδας «ΠΑΛΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ» την οποία διαβάζω με ενδιαφέρον. Κλείνει πραγματικά έναν γνήσιο παλμό, όχι μόνο της περιοχής, αλλά γενικότερα, της Ηπείρου μας. Όλα τα κείμενα αξιοπρόσεκτα. Και οι μνήμες των παλαιότερων και οι περιγραφές για σύγχρονες εκδηλώσεις που αναβιώνουν παραδοσιακά έθιμα και φέρνουν τα μνημόνια του τόπου μας. Σας συγχωρώ θερμά. Αυτού του είδους οι εφημερίδες, αποτελούν τον πνευματικό, συνδετικό κρίκο των ξενιτεμένων, με την ιδιαίτερη πατρίδα. Τη ρίζα της γενιάς. Περασμένα και τωρινά, κρατούν την ψυχή σ' εγρήγορση, γύρω από την αγάπη της γενέθλιας γης και τις παιδικές θύμησες. Αναπαύω τώρα την κορφή του Κασιδιάρη «Σιούκισσα» έτσι, όπως διαγράφονταν στον ορίζοντα, απέναντι από το πατρικό σπίτι μου, στη Ζίτσα, σαν ορόσημο, ανάμεσα ουρανό και γης. Εκεί στη γυνή κορφή του ακουμπούσαν και τα σύννεφα να ξεκουραστούν, παίρνοντας, κατά το ήλι-όσημα, παράξενα χρώματα και σχήματα.

Διάβασα και όσα ωραία γράφει ο Παναγιώτης Πάντος, για τον μεγάλο συνσπότη σας, διηγηματογράφου-ποιητή και αγωνιστή, Χρήστο Χρηστοδασίλη. Πρέπει να γράφονται έτσι με λεπτομέρειες, να τα μαθαίνουν οι νεότεροι. Πάνω σ' αυτό ήθελα τώρα κι εγώ να προσθέσω κάτι που δεν είναι ευρύτερα γνωστό, και που τώρα, στα χρόνια, τούτα, παίρνει ξεχωριστή σημασία, και μοναδική επικαιρότητα. Πρόκειται για ένα ποίημα του Χρηστοδασίλη, γραμμένο στο ροζιόχαρμα του αιώνια, το 1901 για την Κύπρο, κι έρχεται τώρα να ενταχθεί με το φιλοεργό αίσθημα της αδελφικής αγάπης, στον αγώνα του Κυπριακού λαού. Τίτλος του «ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ» και υπότιτλος —σαν επεξήγηση— «Όταν ήρθαν στην Αθήνα για την Κυπριακή Έκθεση». Το ποίημα αυτό δεν υπάρχει σε κανένα δι-βλίο του. Πιθανότατα να δημοσιεύθηκε σε εφημερίδα ή περιοδικό της εποχής. Το βρήκε η κόρη του Ανθούλια Χρηστοδασίλη —Καταίλλα, χειρόγραφο στα χαρτιά του πατέρα της, και μου έδωσε αντίγραφο, όταν πήγα το 1984 στα Γιάννινα. Είναι φανερό πως γράφτηκε από αφορμή την πρώτη Κυπριακή Έκθεση, που έγινε στην Αθήνα, τον Απρίλιο, του 1901 στο Ζάππειο Μέγαρο, με μεγάλη επισήμυνση και πατριωτικό ενθουσιασμό, αλλά κι οι ελπίδες για την ένωση της με τη Μάνα Ελλάδα. Η Ελληνική μεγαλόνητος, είχε πολυλήθει από τους Τούρκους στους 'Αγρούς το 1878. Σε κράτος «φιλικό» —όπως πίστευαν— και χριστιανικό. Ήταν δυνατόν να μην αποδοθεί, εκεί που ανήκει;

Τότε στα εγκαίνια απήγγειλε ο Παλαμάς το μεγαλόφωνο ποίημα «Στην Κύπρο την αέρινη». Ο Χρηστοδασίλης βρίσκονταν στην Αθήνα, από το 1885, ν' αποφοίτη τη δίωξη των Τούρκων για την πατριωτική του δράση. Γνωστός κι αναγνωρισμένος συγγραφέας, συνεργαζόταν μ' όλα τα περιοδικά και τις εφημερίδες, κι έπαιρνε ενεργό δράση στην πνευματική κίνηση της Αθήνας. Ασφαώς θα πήρε μέρος στις εκδηλώσεις, για την Κύπρο, έζησε τα γεγονότα κι η ψυχή του δο-γίθηκε βαθύτατα. Ο καίμος για

τη συλαβωμένη πατρίδα του, ενώθηκε με τον πόνο και τον πόθο των Κυπρίων αδελφών, κι έγραψε το ρωμαλέο, γεμάτο Ελλάδα αυτό ποίημα, που εκφράζει τις ελπίδες και τους πόθους του Γένους. Κι έρχεται σήμερα, ζωντανό ποιητικό σάλλισμα, από τις αρχές του αιώνια, κι από τη φω-νή ενός αγωνιστή Ηπειρώτη ποιητή, σαν ένας αιδετικός κι ε-γκάρδιος χαιρετισμός, αλλά και σαν ευχή για τη δικαίωση του αγώνα της Κύπρου.

Το ποίημα το έστειλα στην Κύπρο, δημοσιεύθηκε στην εφημ. «Φιλελεύθερος» της Λευκωσίας —9 Αυγούστου 1984— και συ-δράκωσε που αναβιώνουν παραδοσιακά έθιμα και φέρνουν τα μνημόνια του τόπου μας. Σας συγχωρώ θερμά. Αυτού του είδους οι εφημερίδες, αποτελούν τον πνευματικό, συνδετικό κρίκο των ξενιτεμένων, με την ιδιαίτερη πατρίδα. Τη ρίζα της γενιάς. Περασμένα και τωρινά, κρατούν την ψυχή σ' εγρήγορση, γύρω από την αγάπη της γενέθλιας γης και τις παιδικές θύμησες. Αναπαύω τώρα την κορφή του Κασιδιάρη «Σιούκισσα» έτσι, όπως διαγράφονταν στον ορίζοντα, απέναντι από το πατρικό σπίτι μου, στη Ζίτσα, σαν ορόσημο, ανάμεσα ουρανό και γης. Εκεί στη γυνή κορφή του ακουμπούσαν και τα σύννεφα να ξεκουραστούν, παίρνοντας, κατά το ήλι-όσημα, παράξενα χρώματα και σχήματα.

Με πατριωτικά αισθήματα
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΔΑΣΙΛΗΣ
Σ.Σ. Σε επόμενο φύλλο θα δημοσιεύσουμε και το ποίημα του ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΔΑΣΙΛΗ «Χαιρετισμός στους Κυπρίους».

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΔΑΣΙΛΗΣ

Της λεβεντιάς το φιλόμυτρο
—καίμωι μας κι ομορφιάς—
ε' ανέμειξες διαγλάστρας
στις αψηλές κορφάδες.

Εκεί ψηλά στα κρόκουρα
κι απά στο Κουκουδί
με της Ηπείρου την ψυχή
βαθείς σου ως το μεδούλι.

Του θούλου κι της λεβεντιάς
μαζεύεις το λουλούδι
κι εκείνη την τραχεία ζωή
την έκανες τραγούδι.

Άξια την ανιστόρησε
—τόπο, καρδιά, συνήθεια—
και μαγικά την έπλεξε
καθώς στα παραμύθια.

Γλυκά την αναλάλησες
με του θανάτου φλογέρα
μ' όλη τη φιλέρα της ψυχής
και τον βουνό σου αγέρα.

Καθαίλα απάνω σ' όνειρα
στάνας γυρνώντας, ρούγες,
και σταυραητός εξήγαζες
ψηλά τις φτερούγες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΔΑΣΙΛΗΣ
Από τη σειρά
«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ»

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Νικόλαος Ι. Μηλιώνης (Πειραιάς), Χαράλαμπος Μπουρατζής (Πειραιάς), Κυπριανός Βλαχόδη- (Πειραιάς) (Ηλιούπολη), Παν. Μπουρατζής (Ηλιούπολη), Χα-ράλαμπος Καπώνης (Αργίνο), Ιωάννης Β. Κακαϊδής (Πειραιάς), Τρύφων Καραγιάννης (Πάρις), Λευτέρης Δέσκα (Πάρις), Μαρία Μαρή (2 χρόνια, Ραφήνα), Ελένη Βουρεκά (Κορυδαλλός), Μιχ. Αν. Μάνος (Κορυδαλλός), Γεώργιος Σούλας (Μιχαλίσσι Ιωαννίνων), Βαγ. Αγγέλης (Αετόπετρα - Αθήνα), Χρήστος Αγγελής (Π. Φάληρο), Θ. Σούτης (Βύρωνας), Βασίλ. Σταματίου (Αιγάλεω), Σπύρος Φ. Τσιμπούρης (Βύρων, 2 χρό-νια), Κων. Χρ. Μάνος (Κορυδαλλός, 2 χρόνια), Βαγγέλης Νικ. Νούσης (Κρυονέριο, 2 χρό-νια), Ευθαλία Τσιμπούρη (Ιωαννίνα).

Αλλά και τις συνδρομές σας και σας ευχαριστούμε πολύ.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ι. ΠΑΠΠΑ :

«Ηπειρώτικοι καιμοί»

Ούτε καν το Δημοτικό δεν

μόρεσε να τελειώσει ο Βα-σίλειος Ι. Παππάς από το Μα-ζαράκι στη σκληρή περίοδο της Κατοχής. Ωστόσο παρ' ό-λες αυτές τις γραμμές δι-σκολίες στην ποιητική του συλλογή «Ηπειρώτικοι και-μοί» ο αναγνώστης διακρίνει μια ηχηρή λαϊκή ευαισθησία.

Τα ποιήματά του θυμίζουν το δημοτικό τραγούδι, που δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι δημι-ούργησαν αγράμματοι άνθρωποι με έμφυτα χαρίσματα. Εί-ναι γραμμένα στο γλωσσικό ιδίωμα της περιοχής μας και έχουν λαογραφικό ενδιαφέ-ρον. Κάποιες νεότερες ξενι-κές λέξεις όπως σουξέ, αλαμ-πρατό, σιαμπάν, μοντέρνικα, καλό θα ήταν να αποφευ-χθούν. Ο στίχος είναι ιαμβι-κός δεκαπεντασύλλαβος με λίγες τεχνικές ατέλειες.

Πάντως παρ' όλα αυτά τα μειονεκτήματα, που ευθα-ρώς άλλωστε ομολογεί και ο ίδιος ο ποιητής, δεν προδι-δεται η αγνότητα των προθέ-σων του, ούτε αλλοιώνεται το αισθητικό αποτέλεσμα.

Τα καλύτερα, κατά τη γνώ-μη μας, ποιήματα της συλλο-γής είναι τα εξής: Μοιρολόι, η Τσουροπούλα τ' αμπελιού και η ανθρώπινη μοίρα. Έ-χουν μέσα τους το περιπε-τειακό και δραματικό στοι-χείο που συναντάμε στις δη-μοτικές παραλογές. Από την ενδιαφέρουσα αυτή συλλογή επιλέξαμε για δημοσίευση το Ποίημα η ανθρώπινη μοίρα που βασίζεται σε πραγματικό γεγονός.

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΜΟΙΡΑ

Ο Σπύρος με τη Σπύρινα αποσταμένοι γύρσαν,
στο τροφοκόφι οληνής, κουβάλημα παλιούρια,
που φράζαν τη χαίλινα τους το δώθε το σκήφι.
Έκατσαν να δειπνήσουνε νυφάδες και γερόντια.
Τα δυο αγόρια στο στρατό, πολέμαγαν τους Τούρκους,
να γεν η Ελλάδα πιο τρανή και πίσω δοξαμένη.
Στην προσευχή τους εύχονταν, καλά να ρθούνε πίσω,
που σμαδιακή η εποχή παντοτινά θα μένει.
Σμύρνη, Κόκκινη Μηλιά, Εσκή Σεχρή, Ασία.
Και σαν αποδειπνήσανε σηκώσανε την τάβλα
και το καντήλι άναψαν στα εικονίσματά τους.
Σπαρτάρησε στον ύπνο της η Σπύρινα τη νύχτα,
ίνουρο είδε αχαμό που μολοϊμό δεν είχε.

Σάλεψε στα σκεπάσματα ξυπνάει ο αφέντη Σπύρος.
— Μαρία μου τί έπαθες; πώς είσ' αλαφιασμένη;
Θάρω εγώ ρουχάλιζα και αιώνια είχες;
— Όχι αφέντη άντρα μου, να μην ξανά παρέψεις,
στον Καλαμά και στις ιτιές στο πάνω το γιοφύρι
η δράκαινα παραφυλά και τα στοιχιά γυρίζουν.

Στον ύπνο είδα δυο σκυλιά να κολυμπούν, να ακούζουν
και τόνα με κυνήγησε, δαγκωματιές μου ρίχνει
σαν άνθρωπος, μου έκρινε, ο άντρας σου τα φταίει.
Εκείνος της απάντησε, — Έσεκίπαστη θα να ήσαν,
πίστρωσε τη δελέντζα μας κι αίντε καληνύχτα.

Την άλλη μέρα πάσανε τ' αμπελί να βαρέσουν
λιώνουν τη γαλαζόπετρα σε μπουτίνα μεγάλη
την ψηκοστήρα γιόμισαν να το γιολοπετρήσουν,
δένουνε και κορφολογούν περίεως κληματσίδες.

Και μια παλάμη στο βουνό, ο ήλιος ν' ακουμπήσει
το δειλινόμα και το βραδί σκόλασαν τη δουλειά τους.
Μάζεψαν τα σύνεργα, διάφκαν για το χωριό τους
εκεί στο πετρογιόφυρο, ο Σπύρος απόμνει πίσω.

Όπου κι αν πήνε έοερνε και την παρόδεργά του.
Κοντοστρατίζ η Σπύρινα και λόγιαξε ψοπίσω.
— Τί σου είπα χαλασάς; Κακή; γλήγορα το Εαστόρησις.

— Λίγο θα κάτω Σπύρινα μονάχα για τ' αντέτι.
Σύρε και γλήγορα θαρθώ, τσίπουρο να κεράσεις
το θέλωμα χαλήπιασε, έλαμψε το φεγγάρι.

Φωτούσε μέσα στο νερό και δίπλα απ' το γιοφύρι
ριγμένη την παρόδεργά, ο Σπύρος την κρατούσε.
Και τότε βάρος έπεσε στη μακρυά τη βέργα
την τράβαε στ' άπατα του ρεματιού η οδήρα.

Το ίσιο και ασάλευτο νερό, χτυπιόταν από κάτω
μαστορικά στο ψάρεμα τη βέργα του απλώνει
κι όπως κομματιαζότανε μες το νερό η σελήνη
κατά ουρανής διέκρινε, πετάει όξω τη βέργα
για να ιδεί καλύτερα, τί έπαιξε τ' αγκίστρι.

Θεόρατο κι ανέλπιστο σαν μια οργιά ένα χέλι
σπαρτάραγε και τσίριζε στα όχτια έαπλωμένο.
Στου πετρογιόφυρου τν αγνοή πιάνει το ξεγατζώνει
το παίρνει και ντουγρού, διάφι στο σπιτικό του
να πει για τούτο σμαδιακό πρωτάκουστο για τότες,

χέλι στα περίχωρα, του Καλαμά πεσκέσι.
Κάεναν δεν θυμότανε, μονάχα τα γερόντια,
που μολογούσαν μια φορά τσάκωσαν ένα χέλι
Και ταίριαζε η χροσουζιά σκοτώθηκαν δυο νομάτοι.

Έτσι κι εδώ σαν τούειδανε, του σπιτικού οι γέροι,
φιλοζωμένοι χόλιαζαν για το γραφό της μοίρας.
Έόρκια, προλήψεις αχαμένες, μαντολογιές και άλλα,
τούτα καλά τα έερανε, τα πίστευαν και βγαίναν.

Ένα ήταν παρήγορο που όλα τα διαλούσε,
παπάς να κάτσει στην κορφή μεζέ χελιού να πάρει.
Μα ο παπάς ανήμπορη την παπαδιά του είχε,
και στο γιατρό στα Γιάννενα, ήτανε πηγαιμένος.

Το χέλι το τηγάνισαν, το ριζικό τραβούσε
μπλέτεσκουσιν και ήπιανε απ' το σιαμπάν κρασί τους
να ξεχαστούν οι έννοιες τους κι όλες οι στενοχώριες.
Την άλλη μέρα η Σπύρινα στην κόρη της παίνει,
σαράντιζε στο φάσκισμα πάσης να τη βοηθήσει
να τομασεί για τις ευκές, τα ρούχα της να πλύνει
μοναχοκόρη ήτανε και πολυαγαπημένη.

Το ριζικό της ήθελε σακάτι άντρα νάχει,
στρατιώτης έπαθε ζημιά νιόγαμπος όπου ήταν.
Η δόλια μάνα Σπύρινα, χόλιαζε λαχταρούσε
να κομαρώσει εγγονό της κόρης της απόχτιο.

Πάλοθκι τα χοντρά σκουτιά δελέντζα και στρωσίδια
ζάλεσε στο πανηγύρι για μούλιασμα και πλύμα.
Τρεχούμενο νάναι το νερό και κύματα τσάραντα
για ν' αποδώσουν τα σκιότκα και τις κακές τις μοίρες
εκεί το γιόμα το καλό, κόντευε μεσημέρι.

Αγνάντια το δρόμο λόγιαξε γλέπει ένα φαντάρο
χλινίντρισαν τα σωθικά, θούρκωσε για να κλάψει
Καίτεραι κάποιον απ' τους γιούς, στον πόλεμο που ήταν
και καταηλιού σαν ήτανε ακιά τους μάτια κάνει

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Στις 28/9/87 η Κική
Σταύρου Μπότση (θυγατέρα του
αειμνήστου Νικολ. Μάνου) γέν-
νησε αγόρακι.
Ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Ο Γιάννης και η Ντόνα
Δαφνή στις 17 Οκτωβρίου βάφτι-
σαν τον γιό τους στην εκκλησία
της Φανερωμένης στον Χολα-
γό. Στο νεοφώτιστο δόθηκε το
όνομα Μαρτίνος.
Να τους ζήσει.

ΓΑΜΟΙ

— Στις 27 Οκτωβρίου και
στην Εκκλησία Αγ. Βαρβάρας
Αιγάλεω παντρεύτηκαν ο Γιάν-
νης Γιαννάς και η Δώρα Αναστ.
Κόλλια (εγγονή της Μαρίας Ιω.
Μάνου).

— Στις 31 Οκτωβρίου και
στην εκκλησία του Αγίου Δημη-
τρίου Αιγινίου παντρεύτηκαν ο
Σπύρος Δραμυλής και η Ελένη
Αθανασ. Καπώνη.

— Στις 8 Νοεμβρίου έγιναν οι
γάμοι της Ευαγγελίας Σ. Κα-
ζήρα από το Δεσποτικό μετά του
Αλέκου Αγγελόπουλου.

Ευχόμαστε στα παραπάνω ζευ-
γάρια να ζήσουν ευτυχισμένα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Στις 30/10/87 πέθανε
στην Αετόπετρα η αιωνόβια
Ευαγγελία Τζόκου (Βαγγελεσί-
νοβα). Η κηδεία της έγινε την
επομένη στο χωριό.

Μαζί μ' αυτήν κείνη από το
χωριό Αετόπετρα κι ένα σόι.

Ας είναι αιώνια η μνήμη
της.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Η Αθανασία Νικολ. Μηλιώνη
πήρε το πτυχίο της Ωδικής Ανω-
τέρας Θεωρητικής Εκπαίδευσης.
Η Αθανασία ήδη είναι πτυχιού-
χος της πρακτικής εκπαι-
δευσης του Ωδείου Πειραιώς στο
Παύλο.

Την συγχαιρούμε και της ευ-
χόμαστε πάντα προόδους.

με την παλάμη του χεριού και τ' άλλο στο γοφό της.
Τραβήχτηκε η προσοχή σ' εκείνο το φαντάρο
για να γνωρίσ' η καμψή, θάρω κάποιο παιδί της.
Η φουσκωτή στο μούλιασμα δελέντζα με το φλόκο
αθόρυβα και ύπουλα μπροστά τη βάν' το ρέμα.
Ωστόσο κοντοζύγωσε εκείνος ο φαντάρος
που ήτανε ο χωριανός ο Θωδωρή Χελδόνης.
Τον καλωσόρισε με χαρά, ρώτσι για τους πολέμους
—Θάρω κι αντάμωσις αλλανούς κανένα απ' τα παιδιά μου;
Εκείνος τη λιάσα πέρανε, —Θεία Σπύρινα η δελέντζα.
Τούτα πρόλαβε να πει κι αυτή ορμάει στο ρέμα
απ' ότα φλόκια την κρατά, μα η ορμή μεγάλη,
τη δίπλωσε και άφαντη, πάσης μες στην οδία.
Άπατα κι άφθονα νερά την εποχή εκείνη
κι ο φαντάρος Θωδωρή ανήμπορος να βοηθήσει.
Γυναίκες εκεί στην πλύστρα τους άδικα τριγυρνούσαν
κι η άμοιρη μουροπούρινα τη μοίρα της τραβούσε.
Ολημερίς χαλέψανε, μέχρι αργά το βράδι
αδύνατον για να βρεθεί κι ούτε μέσα είχαν.
Κατάκοποι στην κούραση αργά πάνε στο σπίτι
ο θρήνος κι ο κοπετός απ' την αρχή ανάθει.
Αργά τα ματοτσίνια τσιγαμπιάζουν για ύπνο,
και τότε πάσης η Σπύρινα στον ύπνο του αντρώ της
στο τζάκι με τα κούτσουρα εκεί γκαβοπροσκύουσε
καθάρια, χαμογελαστή καλότροπα του κραίνει.
— Άδικα δεν χαλεύεται σιακάτω στις οβίρες
εγώ δεν έφυγα 'πο κει που συ έπαικες το χέλι,
που συντροφιά στο παίρι του, που κάνω η κακομοίρα
είναι απαρηγόρητο και σκούζει και φωνάζει.
Συνήλθε και πετάχτηκε ξυπνάει όλους τους άλλους
πάρτε τους γάντζους και τριχιές, θρήκα τη Σπύρινα μου.
Τραβούν στο πανηγύριον στην από κάτω πλύστρα
και κει που σχεδιάζανε στο ακριβές σημείο
σαλτάρισε και τσίριξε ένα μεγάλο χέλι.
Ριξαν τους γάντζους με τριχιές και δγάλαν την πνιγμένη
χέλι δεν ξαναφάνηκε περίπου εβδομήντα χρόνια.
Οι μοίρες και το ριζικό γράφουνε δεν ξεγράφουν.

Τελειώνοντας θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι ευχάρι-
στα διαβάζεται και το μόνο πεζό της συλλογής: «Ιστορικό
φωτογραφία», που είναι δοσμένο με χιουμοριστικό τρόπο.
Αναμένουμε μια ακόμη καλύτερη συνέχεια.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΚΑΪΔΗΣ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Την θυγατέρα μας και αδελ-
φή Άννα για την επιτυχία της
στο τμήμα πολιτικών Επιστημών
του Πανεπιστημίου Πάτρας την
συγχαιρούμε και την ευχαριστού-
με για την χαρά που μας έδωσε.
Της ευχόμαστε καλές σπουδές
και καλό πτυχίο.

— Ο Πατέρας της :

ΕΜ. ΕΥΑΓ. ΜΑΚΡΗΣ

ΔΑΜΠΡΙΑΝ ΕΜ. ΜΑΚΡΗ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΕΜ. ΜΑΚΡΗ

(Οδοντίατρος)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΕΜ. ΜΑΚΡΗΣ

(Καθηγητής)

ΠΑΛΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Πρωτοκυκλοφόρησε ως «Παλ-
μός της Αετόπετρας» τον Σε-
πτέμβριο του 1972. Ανέστειλε
την έκδοσή της τον Σεπτέμβριο
του 1984. Επανεκδόθηκε ως
ΠΑΛΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ
τον Μάιο του 1986.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
Νίκος Κακαϊδής τηλ. 9331318
Βαγγέλης Μάνος » 3248305
Παναγ. Μπουρατζής 9706241

Υπεύθυνος
σύμφωνα με τον Νόμο:
ΒΑΓΓΕΛΗΣ Ι. ΜΑΝΟΣ
Λεωχάρους 11 - 105 60 Αθήνα
Τηλ. 32.48.305

Προϊστάμενος Τυπογραφείου :
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΕΒΔΟΣ
Χαβρίου 10 - 105 62 Αθήνα
Τηλ. 32.33.447

Επιστολές και συνδρομές στην
διεύθυνση του υπεύθυνου της
εφημερίδας.
Χειρόγραφα συνεργατών εφ'
όσον ζητηθούν επιστρέφονται.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
ΓΙΑ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ :
Ιδιωτών Αρχ. 1.000
Κάτοικοι των χωριών μας 500
Αδελφότητες - Κοινότητες
Δωρεάν
Εξωτερικού Δολλάρια 20

ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΙΤΟΠΕΤΡΑΣ ΔΩΔΩΝΗΣ ΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Γιό ΚΩΝ. ΝΟΤ Α. ΚΟΚΚΑ (Γεωλόγος)

Ι. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Κοινότητα Αιτόπετρας Δωδώνης του Νομού Ιωαννίνων, έδωκε την εντολή στον Γεωλόγο, να πραγματοποιήσει έρευνα για την ύδρευση της κοινότητας. Η έρευνα αυτή έγινε με την επιμέλεια του Γεωλόγου Α. ΚΟΚΚΑ.

Σκοπός αυτής της υδρογεωλογικής έρευνας, είναι η εξακρίβωση των υδρογεωλογικών συνθηκών της περιοχής όπου εμφανίζεται η πηγή «Χαλκή». Καθώς επίσης και ο προσδιορισμός της ποσότητας του νερού που μπορεί να αντληθεί από αυτήν.

Στοιχεία σχετικά με τη μελέτη μας δόθηκαν από τον Πρόεδρο της Κοινότητας κ. Βασιλή Κ. Παππά, τον οποίο και ευχαριστούμε. Θεωρούμε υποχρέωση να αναφέρουμε τα παρακάτω:

24ωρο (περίπου).

— Δύο την βερμική περίοδο, έπειδή η Αιτόπετρα είναι παραθεριστική περιοχή, η απαιτούμενη ποσότητα νερού για την εξυπηρέτηση των παραθεριστών και των κατοίκων, στην περίοδο αυτή, είναι:

200 κάτοικοι X 150 LT) 24ωρο = 30.000 LT) 24ωρο ή 30 M3) 24ωρο.

Για πρόβλεψη μιας τριακονταετίας, οι ανάγκες σε νερό υπολογίζονται ότι θα είναι το λιγότερο:

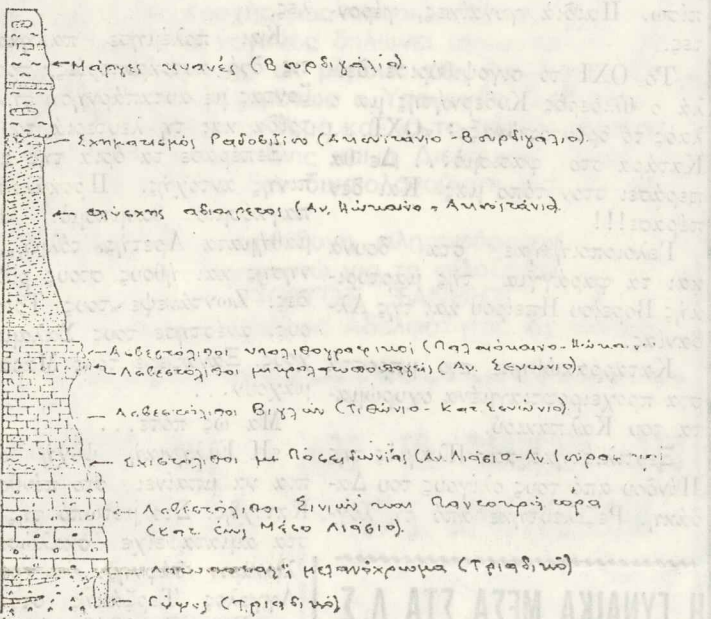
α) Πρώτη δεκαετία:

1) QM = 95 X 200 LT)

24ωρο = 19.000 LT) 24ωρο ή

19M3) 24ωρο.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

σή μας, επίσης να ευχαριστήσουμε θερμά τους κ.κ. Παναγιώτη Γ. Μάνο (Πρόεδρο της Αιτόπετρας Αιτόπετρας), Χρήστο Μ. Τσιμπέκη (πρώην Πρόεδρο της Κοινότητας Αιτόπετρας), και Παύλο Γ. Μηνιόνη για την παροχή διαφόρων πληροφοριών. Επίσης ευχαριστούμε θερμά τον κ. Σπύρο Φ. Κοιμωτή (Διευθυντή Γεωφυσικής) γιατί μας συνόδευσε καθ' όλη την διάρκεια της υπαίθριας έρευνας και γιατί συνεργάστηκε άμεσα για την παροχή αυτής της μελέτης.

Αυτή η υδρογεωλογική έρευνα, είναι προσφορά του γράφοντα προς την Κοινότητα Αιτόπετρας Δωδώνης Ιωαννίνων, στη μνήμη του πατρός του Φωτίου Σ. Κοιμωτή.

ΙΙ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τα συγκεντρωθέντα στοιχεία προκύπτει, ότι η Κοινότητα Αιτόπετρας Δωδώνης Ιωαννίνων δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα ύδρευσης. Μερικές φορές όμως, και κυρίως το καλοκαίρι, παρουσιάζονται προβλήματα στην ύδρευση των κατοίκων που οφείλονται κυρίως στην κακή λειτουργία του αντλιοστασίου και πιο δευτερευόντως.

Οι ανάγκες των κατοίκων για ύδρευση και άρδευση εξασφαλίζονται κατά κανόνα από τα νερά των πηγών «Χαλκή», «Βίγλα» και «Κατρέλη».

Εάν υπολογισθεί η κατά κεφαλή κατανάλωση σε 150 LT) 24ωρο, με τις σημερινές συνθήκες, τότε η απαιτούμενη ποσότητα για την εξυπηρέτηση των κατοίκων είναι:

95 κάτοικοι X 150LT) 24ωρο = 14.250 LT) 24ωρο ή 14M3)

« ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΥ »

ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΙΚΟΥ ΚΑΚΑΤΗ

Τα δημοτικά τραγούδια που θα δημοσιεύουμε σε συνέχειες προέρχουν από το χωριό Δεσποτικό. Αποτελούν ένα μέρος της λαογραφικής εργασίας μου στο Παν/μιο Ιωαννίνων. Ευχαριστώ θερμά τον Επίκουρο Καθηγητή τη, Λαογραφίας κ. Μηνά Αλεξιάδη, που μου παραχώρησε ένα αντίγραφο.

Τα είχαμε καταγράψει στις αρχές του 1968, όπως μας τα είπε η γεροντισσα Σάββα Αυγέρη. Αυτά τα τραγούδια τα χόρευαν και τα τραγουδούσαν οι καπέλλες του χωριού ντυμένες με τις τοπικές φορεσιές στις χαρές, στα πανηγύρια και στις μυστικές (αποκριάτικες φωτιές). Το έθιμο αυτό επέζησε μέχρι τις μέρες μας. Στην περιοχή μας μόλις τον περασμένο αιώνα έκανε δειλά-δειλά την εμφάνισή του το κλαρίνο.

Αρκικά απ' αυτά τα τραγούδια είναι ανέκδοτα. Μερικά έχουν δημοσιευθεί και σε άλλες συλλογές, όμως παρουσιάζουν σημαντικές παραλλαγές στους στίχους από αυτά του Δεσποτικού. Για όλα έχουμε καταγράψει ξεχωριστά και τις μελωδίες τους. Θα ήταν λοιπόν δυνατό μελλοντικά να κυκλοφορήσουν σε δίσκο, όπου μερικά από αυτά θα τα τραγουδούσαν χόριν της διάσωσης της παράδοσης καλλιφωνες γυναίκες του χωριού — υπάρχουν τέτοιες και σήμερα — και τα υπόλοιπα άξιοι δημοτικοί ερμηνευτές με τις κομπανίες τους.

Σήμερα θα δημοσιεύσουμε δύο από αυτά. Το πρώτο είναι κλέφτικο. Αναφέρεται στον αρματολό Γιάννη Μπουκουβάλα που το 18ο αιώνα έδωσε σκληρές μάχες, για να προστατεύσει τον ελληνικό πληθυσμό των Αγράφων από τις ληστρικές επιθέσεις των Τούρκων.

Το δεύτερο είναι ιστορικό. Έχει σπινθηρίσει απ' το λαό μας μετά το επαναστατικό κίνημα της Ηπείρου το 1877—78. Οι μεγάλες δυνάμεις με τη λήξη της επανάστασης με το ΙΠ' Πρωτόκολλο του Βερολίνου όρισαν την απελευθέρωση της Ηπείρου μέχρι τον Ποταμό Καλαμά. Όμως η Τευρκία με έντονες παρισυμνητικές ενέργειες κατόρθωσε να φέρει τα σύνορα της Ελλάδας στον Άραχθο ποταμό. Οι κάτοικοι της περιοχής μας, που παρέμειναν στη σιλαβιά άλλα 35 χρόνια — μέχρι το 1913 — θρήνησαν και αλάνησαν τον θάνατο των παλαιών ναυαγίων, όπως φαίνεται και στο δημοτικό τραγούδι.

Του Μπουκουβάλα

Το τ' είν' αχός που γένεται και ταραχή μεγάλη, μήνα βουβάλια σφάζονται, μήνα θεριά μαλώνουν; Ουδὲ βουβάλια σφάζονται, ουδὲ θεριά μαλώνουν, ο Μπουκουβάλας πολεμά με χίλιους πεντακόσιους. Κόρη Ξανθή ν' εφώνασε από το παραθύρι:

— Πάψε Γιάννη μ' τον πόλεμο, πάψε και τα ντουφέκια να κατακότ' — ο κουρνιαχτός, να μετρηθεί τ' ασκέρι. Μετριοῦνται οι Τούρκοι τρεις φορές και λείπουν πεντακόσι μετριοῦνται τα κλεφτοπούλα και λείπουν δύο νομάτοι.

Όλος ο τόπος ξαστεριά

Όλος ο τόπος Ξαστεριά κι' όλος ο τόπος ήλιος και τα καμένα Γιάννενα όλο καπνός κι αντάρα. Ανάθεμα στην Πίτροπη κι αυτόν τον Κουμαντάρο, που βάλανε τα σύνορα στην Άρτας το γιοφύρι δεν τα 'βαλαν στον Καλαμά.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΜΑΣ

Αιτόπετρα (Άνω Συνοικισμός)	0658	22328
Αιτόπετρα (Κάτω Συνοικισμός)	0658	22329
Βασιλόπουλο	0658	22259
Βραστόδι	0657	22.577
Γρανισποῦλα	0658	31.219
Δεσποτικό	0658	22261
Περωνήμη	0658	22258
Καστρί	0658	22326
Κουκλιοί	0658	41247
Λάδδανη	0657	22.576
Λάδδανη (κάτω)	0657	22.531
Λίθνο	0658	22260
Ράκιο	0658	22254
Σουλέπουλο	0658	22312
Σούλι Χρηστοδασιλή	0658	22324
Φωτεινός	0658	22.327
Φωτεινός (Κουρναράχη)	0658	22.330

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ

Την εκτύπωση Προσλήψεων — Προσλήψεων — Καρτών — Μπλόκ — Επιστολογράφων — Φακέλλων — Προσπέκτους και ποικίλα είδη τυπογραφικές εργασίες.

“ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ”

Π. ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ - ΑΘ. ΒΛΑΧΟΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.

Αριστέιδου 15 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΤΗΛ.: 95.95.656

ΣΟΥΛΙ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

(ΜΙΚΡΟ ΣΟΥΛΟΠΟΥΛΟ)

Το χωριό Σούλι Χρηστοδασιλή (Μικρό Σουλέπουλο) βρίσκεται στο 28 χιλ. στο δρόμο Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας. Πήρε το όνομα από τον Λογιοτήτη - Διηγηματογράφο Χρήστο Χρηστοδασιλή.

Ανήκει στην περιφέρεια Κουρναίου. Συνορεύει με τα χωριά Δεσποτικό (Κρετσούνιστα), Εκκληροχώρι (Ταερκοβίστα), Ράκιο και το χωριό ο Κιλαμιάς από το Σουλέπουλο που έχουν την ίδια Κοινοτική Αρχή.

Οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού ήταν Σουλιώτες. Κατά την παράδοση τους εγκατέστησε σ' αυτή την τοποθεσία κάποιος Δεσποτής από την Κρετσούνιστα, σε αντάλλαγμα, επειδή έδωξαν διάφορους ληστές που λημέριζαν στην Κρετσούνιστα.

Έχει την καλύτερη τοποθεσία σ' όλη την περιφέρεια. Έχει τα περβόλια «Αγνάντια» (τοποθεσία) από όπου ο επισκεπτής Αγναντεύει - βλέπει - παρατηρεί, όλα τα γύρω χωριά σε άριστη θέα.

Σε «Αγνάντια» βρίσκεται και η εκκλησία του χωριού ο Άη-Λιάς όπου στις 20 Ιουλίου γίνεται το τρικούβετο πανηγύρι με

πέρα πολλούς επισκέπτες. Πίσω από την εκκλησία βρίσκεται ο τάφος - μνημείο του Χρηστοδασιλή. Στην Άκρη των «Αγναντιών» βρίσκεται ένα πουργάρι (λέγεται ότι κάτω από αυτό έμαθε τα πρώτα του γράμματα ο Χρηστοδασιλής. Η Μεγάλη Πλατεία του Άη-Λιά είναι γεμάτη από βελανιδιές - Βελανιδιές - Δένδρα.

Στο κέντρο του χωριού βρίσκεται η πλατεία του, το περβόλι «Σινιάκι», όπου βρίσκεται και το σπίτι του Χρηστοδασιλή, που χτίστηκε το 1864 όπως αναφέρεται στην εντοχιμένη πλάκα. Το σπίτι του Χρηστοδασιλή χρησιμοποιήθηκε για Δημοτικό Σχολείο, όπου έμαθα και εγώ τα πρώτα μου γράμματα με δάσκαλο τον Σεβαστό μου Παναγιώτη Πάντα από το Σουλέπουλο.

Τώρα με ενέργειες της Αδελφότητας, πρόκειται να εξορασθεί σε Ενορία, Παρεό, Μουσείο.

Σ' ένα δωμάτιο του ισόγειου υπάρχει το σημερινό καφενείο του χωριού με καφετζή τον Μπαρμπα Γιάννη του Πασαχλή από την Κρετσούνιστα.

ΚΑΣΙΟΥΡΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

Ταμίας της Αδελφότητας

ΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡ. ΤΣΙΜΠΕΚΙΑΝΣ

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ — ΕΛΑΣΤΙΚΑ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΡΑΙΔΕΣΤΟΥ 36 — ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΝΙΚΑΙΑ

ΤΗΛ. 49.23.873 — Οικίας: 49.59.527

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ

ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΩΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ

Ανταλλάσσονται παλαιά με καινούργια

ΟΛΕΣ ΟΙ ΜΑΡΚΕΣ ΚΑΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΤΥΠΟΙ

ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΑΦΟΙ ΘΕΟΦ. ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ

Θα μας βρείτε στην οδό Μεσογείων δίπλα στο

Υπουργείο Συγκοινωνιών.

ΤΗΛ. 65.18.033 - 24.71.286 - 24.72.362 και 75.25.817

Σας περιμένουμε να συζητήσουμε και να σας

διευκολύνουμε όσο γίνεται.

ΔΕΡΜΑΤΙΝΑ ΕΙΔΗ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΘΑΝ. ΜΑΝΟΣ

Πλούσια συλλογή σε:

ΣΧΟΛΙΚΑ — ΤΣΑΝΤΕΣ ΔΕΡΜΑΤΙΝΕΣ —

ΤΣΑΝΤΕΣ ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ — ΒΑΛΙΤΣΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

— ΒΑΛΙΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ — ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΑ

(Τζέιμς Μπόντ) ΚΑΙ ΧΙΛΙΑ ΕΙΔΗ ΣΧΕΤΙΚΑ

ΜΕ ΔΕΡΜΑ.

Εργοστάσιο: Αισχύλου 3 — Πλατ. Ψυρρή

Αποθήκη: Αισχύλου 12 — Πλατ. Ψυρρή

ΕΚΘΕΣΗ — ΠΩΛΗΣΗ: Αισχύλου 14 και

Αγίου Δημητρίου 21 — Πλατ. Ψυρρή.

ΑΠΟΘΗΚΗ VIDEO - ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΝ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

VIDEO JVC — SHARP — PANASONIC — HITACHI —

TELEFUNKEN — SANYO

134.500 ΜΕ ΤΗΛΕΧΕΙΡΙΣΜΟ

ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ THOMSON — BRANT — GRUNDIG —

NIVICO — SONY — ITT — NORDMENDE — HITACHI

ΛΙΓΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΠΟΛΛΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΨΥΓΕΙΑ — ΚΟΥΖΙΝΕΣ — ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ

ΚΑΤΑΨΥΚΤΕΣ - ΗΛ. ΣΚΟΥΠΕΣ - ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ

ΑΦΟΙ ΚΟΛΟΜΒΟΥΝΗ

Α) Σ. ΒΕΝΤΖΕΛΟΥ 99 - ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ - ΤΗΛ. 99.40.540

Β) ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ 108 — ΑΘΗΝΑ — ΤΗΛ. 90.244.40

ΑΝΔΡΙΚΟΙ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ

ΕΙΔΗ ΠΡΟΙΚΟΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΑΛΙΕΤΟΥ

Μπισκίνη 49—ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΤΗΛ. 77.88.093

Ποικιλία ειδών και τιμές

πράγματι πολύ καλές

ΙΙΙ. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ — ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ — ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Η ερευνηθείσα περιοχή είναι ορεινή. Τα πρανή των ορέων είναι γεμάτα ήπια στις περιοχές που εμφανίζεται φλύσχη και πολύ απότομα έως κατακόρυφα στις περιοχές που καλύπτονται από ασβεστολίθους. Τούτοι σφειλλονται στο ότι ο φλύσχη εύκολα υφίσταται την δράση των παραγόντων της αποσάθρωσης και της διάβρωσης, σε αντίθεση με τους ασβεστολίθους που είναι αν-

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΙΩΤΩΝ

Διάφορα Νέα

— Στις 12/10/1987 έγινε σύσκεψη Αδελφοτήτων περιοχής Άνω Κιλικίας (παραδρόμεναι 17) μεταξύ αυτών και η δική μας, με θέμα την ίδρυση Ομοσπονδίας. Η Επιτροπή δεσμεύτηκε να παρουσιάσει μέχρι τέλος του Γενάρη 1988 το Καταστατικό και παράλληλα τα Δ.Σ. των Αδελφοτήτων να φροντίσουν να έχουν την συγκατάθεση της Γεν. Συνέλευσης, προκειμένου να προδοίμε στο τυπικό και ουσιαστικό κελός της ίδρυσης.

— Στις 16/10/87 συνεδρίασε το Δ.Σ. της Αδελφότητας με θέμα την Ενοποίηση των Κοινοτήτων της περιοχής μας. Η θέση του Δ.Σ. είναι υπέρ της συγκατεστημένης ενοποίησης των Κοινοτήτων (Βασιλοπούλου — Ιερινή — Καταράχης — Λιθό — Ράχης — Ραχόβου) — Αδελφότητα και η Π.Σ.Ε.

Το Δ.Σ. καλεί τα μέλη της Αδελφότητας να συμμετάσχουν πλατεία στην εκδήλωση που διοργανώνει στις 29 Νοεμβρίου, ημέρα Κυριακή και ώρα 5.30 μ.μ. στην Μεγάλη αίθουσα της Πανηπειρωτικής (Κλεισθένους 15 - Αθήνα) για να τιμήσει χωριανούς που πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους στην Αδελφότητα και στην Κοινότητα.

Το Δ.Σ.

Νέα από το Δεσποτικό

— Παρά τις αρκτικές και χρήσιμες για τη γεωργία και τα δάση δραστηριότητες, συνεχίστηκε ο καλός καιρός το φθινόπωρο στο χωριό μας. Έτσι αρκετοί συγκαταξιοί μας παρέμειναν φέτος σχεδόν μέχρι το τέλος Οκτωβρίου για να απολαύσουν τις χαρές του χωριού. Ήδη άρχισαν μερικοί να επιστρέφουν, όπως η Χρυσανθή Κουμάλη, ο Τρύφωνας Κακαϊδής, ο Στέλιος Κολοκοιτώνης, ο Ζήσης Αναγνωστόπουλος, και ο Βασίλης Ζήνιαννης με τις οικογένειές τους. Ήρθαν, ως συνήθως, φορτωμένοι με Καρύδια, σκουπίδια, τραχανάδες, γλυκίσματα, ζμπέκια, κνίδια, ρόδια, ρίγανη και πανέμορφα τριφύλλια από τους κτηνοτρόφους του χωριού. Ευχαίρια και για τους «Αθηναίους» να δοκιμάσουμε τα αγαθά προϊόντα του χωριού. Μερικοί από τους συγκαταξιοί μας θα παραμείνουν παραπέρα, μέχρι τα πρώτα κρύα του χειμώνα.

— Με χαρά μας μάθαμε ότι ο συγκαταξιοί μας Γ. Βάτσος εγκαταστάθηκε μόνιμα στο χωριό με την οικογένειά του, στο σπίτι του κοντά στον Αη-Μηνά, όπου το γύρω κτήμα ο ίδιος με το μεράκι του και τις φροντίδες των αδελφών του διαμόρφωσε και αξιοποίησε θαυμάσια. Η στήλη της ευχεται καλή παραμονή.

— Οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Δεσποτικής από 8 που ήταν πέρυσι, αυξήθηκαν σε 11. Να άρχισε, άραγε, η ώρα της επιστροφής για τα χωριά μας; Όσοι μαθητές είναι από τα γειτονικά χωριά μεταφέρονται στο Σχολείο με αυτοκίνητο που μίσθωσε η Νομαρχία Ιωαννίνων. Επίσης με μισθωμένο αυτοκίνητο της Νομαρχίας μεταφέρονται οι μεγαλύτεροι μαθητές στο Γυμνάσιο της Ζίτσας και επιστρέφουν με μεσημέρι στα σπίτια τους. Συγχαίρουμε τις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας Ιωαννίνων που με τις ενέργειές τους αυτές συμβάλλουν σημαντικά στην επιδίωξη των χωριών μας.

— Στις 14 Οκτωβρίου οι κυνηγοί του χωριού μας μαζί με άλλους κυνηγούς από γύρω χωριά — χωρισμένοι σε τρεις πα-

τον τρόπο θα λυθούν ζωτικά προβλήματα.

— Στις 18/10/87 πραγματοποιήθηκε στο χωριό μας Αιτική Γενική Συνέλευση με θέμα την Γεωγραφική Ενότητα της περιοχής.

— Λειτουργούν καθημερινά από 6 — 10 το βράδυ, εκτός Σαββάτου και Κυριακής, χορευτικά τμήματα της Π.Σ.Ε. σε καινούριες αίθουσες. Η εγγραφή και η ετήσια συνδρομή είναι 3.000 δρχ. για κάθε παιδί και 2.000 δρχ. για κάθε παιδί ακόμα κι αυτό για την καλύτερη λειτουργία του τμήματος χορού και την κάλυψη των εξόδων των νέων αιθουσών.

— Στην εκδήλωση των Τιμωμένων Προσώπων που θα γίνει στις 29 Νοεμβρίου σε αίθουσα της Π.Σ.Ε. θα τιμηθούν οι: Παναγιώτης — Πρεζεζάνος Αδ. Ιωάννης από την Αδελφότητα, ο Μπουρατζής Π. Αναστάσιος από την Κοινότητα και η Π.Σ.Ε.

Ρωτάμε τους αρμόδιους φορείς: Πού έγκνεται η δυσκολία της μεταφοράς; Μήπως μπορούν να μας δώσουν μια υπεύθυνη απάντηση;

Σ' αυτή την αδικαιολόγητη δυσκολία προβάλλεται και η αποψη του αρμόδιου εργολάβου ότι έπεσε έξω στους υπολογισμούς και το έργο χρειάζεται περισσότερα χρήματα.

Θα πρέπει να κατανοήσουν οι κάθε είδους εργολάβοι ότι σ' αυτές εναντιώνεται η ευθύνη της κοστολόγησης. Μέχρι σήμερα δεν έχω δει κανέναν εργολάβο να επιστρέφει χρήματα. Όλο ζητάνε. Αν πράγματι έπεσε έξω στους υπολογισμούς του, είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τους όρους του συμφωνητικού και άλλη φορά να κάνει καλύτερους λογαριασμούς.

Οι καλοθελητές που σπεύδουν να τον ενημερώσουν ότι αυτοί (οι Αφεί Τσαμπούρη) έχουν λεφτά και ζητά τους, δεν βοηθάνε καμιά κατάσταση. Ας κοιτάξουν να βοηθήσουν στην αποπεράτωση του έργου πιέζοντας προς όλες τις κατευθύνσεις (πλην των δωρητών) με την βεβαιότητα ότι μόνον έτσι εξεπηρεστούν το χωριό.

Όλα τα άλλα ανάγονται στην απάρα της κοστοπληρωμής. Λυπάμαι που το γράφω αυτό αλλά έτσι είναι.

Σ' χ ο λ ι α σ τ ή »

Κε Διευθυντά,

Στο φύλλο 17/160 Σεπτεμβρίου 1987 και στη στήλη της Αδελφότητας Βασιλοπούλιωτων σε ειδικό σελίδα γίνεται λόγος για το Κοινοτικό κατάστημα που μένει κλειστό, για μη φωταγωγήση της πλατείας. Το κοινοτικό συμβούλιο απαίτησε να απαντήσει σ' ένα ανώνυμο σχολαστή, που κρύβεται πίσω από την εφημερίδα του τύπου. Αν ο σχολαστής έχει το θάρρος και τη δύναμη να απαντήσει το προσωπείο του θα είμαστε στην διάθεσή του και μάλλον με αποφάσεις και στοιχεία.

Ακόμη μπορεί το Κοινοτικό συμβούλιο να παραχωρήσει στον σχολαστή δωρεάν το κατάστημα για το εκμεταλλεύεται καθόλη τη διάρκεια του χρόνου. Πρέπει κάποια να τελειώσει αυτό το σενάριο που γράφεται χρόνια τώρα στην στήλη αυτής της εφημερίδας και που αποδίδει εις θάνατο του χωριού μας. Αν ο κύριος αυτός και πολλοί άλλοι ενδιαφέρονται πραγματικά για το άμωφο χωριό μας, ας φροντίσουν να δώσουν μια ικανή πέτρα σ' αυτό που λέγεται ανάπτυξη και πρόοδο του χωριού.

Εντίλη Κοιν. Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΜΑΝΘΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Σ.Σ.Ο. Ο «Σχολαστής» είναι θέλουν αγνώστους. Το κείμενο όμως συμπληρώνεται στην στήλη της Αδελφότητας Βασιλοπούλιωτων και είναι της έγκρισης του Δ.Σ. Και «λογιστική» σε υπεύθυνα κείμενα Δ.Σ. Αδελφότητας δεν κάνουμε.

ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ

Όπως έχουμε ξαναγράψει οι Αδελφοί Θεοφάνη Τσαμπούρη, θέλοντας να προσφέρουν μια σημαντική προσφορά στη Νεολαία του χωριού μας αποφάσισαν να κατασκευάσουν ένα γήπεδο με προδιαγραφές Σχολικού Αθλητισμού στο χωριό μας. Προχώρησαν ακόμη περισσότερο και μαζί με αυτό κατασκευάζουν κι ένα γήπεδο μπάσκετ. Φαίνεται ότι δεν είναι αρκετό γὰ διαθέσιμα χρήματά σου. Φαίνεται ότι χρειάζεται να διαθέσεις και ψυχική αντοχή για να ξεπεράσεις τις μύριες όσες δυσκολίες που παρουσιάζονται στην πορεία του έργου. Μέσα στον χώρο του γηπέδου βρίσκεται μια κολώνα της ΔΕΗ η οποία πρέπει να μεταφερθεί για να ολοκληρωθεί το προπαρασκευαστικό στάδιο της εκσκαφής. Εδώ κι είναι περίπου μήνα η κολώνα βρίσκεται στην θέση της παρ' όλες τις παρακατήσεις προς τα αρμόδια όργανα της Νομαρχίας και της ΔΕΗ.

Ρωτάμε τους αρμόδιους φορείς: Πού έγκνεται η δυσκολία της μεταφοράς; Μήπως μπορούν να μας δώσουν μια υπεύθυνη απάντηση;

Σ' αυτή την αδικαιολόγητη δυσκολία προβάλλεται και η αποψη του αρμόδιου εργολάβου ότι έπεσε έξω στους υπολογισμούς και το έργο χρειάζεται περισσότερα χρήματα.

Θα πρέπει να κατανοήσουν οι κάθε είδους εργολάβοι ότι σ' αυτές εναντιώνεται η ευθύνη της κοστολόγησης. Μέχρι σήμερα δεν έχω δει κανέναν εργολάβο να επιστρέφει χρήματα. Όλο ζητάνε. Αν πράγματι έπεσε έξω στους υπολογισμούς του, είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τους όρους του συμφωνητικού και άλλη φορά να κάνει καλύτερους λογαριασμούς.

Οι καλοθελητές που σπεύδουν να τον ενημερώσουν ότι αυτοί (οι Αφεί Τσαμπούρη) έχουν λεφτά και ζητά τους, δεν βοηθάνε καμιά κατάσταση. Ας κοιτάξουν να βοηθήσουν στην αποπεράτωση του έργου πιέζοντας προς όλες τις κατευθύνσεις (πλην των δωρητών) με την βεβαιότητα ότι μόνον έτσι εξεπηρεστούν το χωριό.

Όλα τα άλλα ανάγονται στην απάρα της κοστοπληρωμής. Λυπάμαι που το γράφω αυτό αλλά έτσι είναι.

Σ' χ ο λ ι α σ τ ή »

Κε Διευθυντά,

Στο φύλλο 17/160 Σεπτεμβρίου 1987 και στη στήλη της Αδελφότητας Βασιλοπούλιωτων σε ειδικό σελίδα γίνεται λόγος για το Κοινοτικό κατάστημα που μένει κλειστό, για μη φωταγωγήση της πλατείας. Το κοινοτικό συμβούλιο απαίτησε να απαντήσει σ' ένα ανώνυμο σχολαστή, που κρύβεται πίσω από την εφημερίδα του τύπου. Αν ο σχολαστής έχει το θάρρος και τη δύναμη να απαντήσει το προσωπείο του θα είμαστε στην διάθεσή του και μάλλον με αποφάσεις και στοιχεία.

Ακόμη μπορεί το Κοινοτικό συμβούλιο να παραχωρήσει στον σχολαστή δωρεάν το κατάστημα για το εκμεταλλεύεται καθόλη τη διάρκεια του χρόνου. Πρέπει κάποια να τελειώσει αυτό το σενάριο που γράφεται χρόνια τώρα στην στήλη αυτής της εφημερίδας και που αποδίδει εις θάνατο του χωριού μας. Αν ο κύριος αυτός και πολλοί άλλοι ενδιαφέρονται πραγματικά για το άμωφο χωριό μας, ας φροντίσουν να δώσουν μια ικανή πέτρα σ' αυτό που λέγεται ανάπτυξη και πρόοδο του χωριού.

Εντίλη Κοιν. Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΜΑΝΘΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Σ.Σ.Ο. Ο «Σχολαστής» είναι θέλουν αγνώστους. Το κείμενο όμως συμπληρώνεται στην στήλη της Αδελφότητας Βασιλοπούλιωτων και είναι της έγκρισης του Δ.Σ. Και «λογιστική» σε υπεύθυνα κείμενα Δ.Σ. Αδελφότητας δεν κάνουμε.

Εντίλη Κοιν. Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΜΑΝΘΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Σ.Σ.Ο. Ο «Σχολαστής» είναι θέλουν αγνώστους. Το κείμενο όμως συμπληρώνεται στην στήλη της Αδελφότητας Βασιλοπούλιωτων και είναι της έγκρισης του Δ.Σ. Και «λογιστική» σε υπεύθυνα κείμενα Δ.Σ. Αδελφότητας δεν κάνουμε.

Εντίλη Κοιν. Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΜΑΝΘΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Σ.Σ.Ο. Ο «Σχολαστής» είναι θέλουν αγνώστους. Το κείμενο όμως συμπληρώνεται στην στήλη της Αδελφότητας Βασιλοπούλιωτων και είναι της έγκρισης του Δ.Σ. Και «λογιστική» σε υπεύθυνα κείμενα Δ.Σ. Αδελφότητας δεν κάνουμε.

Εντίλη Κοιν. Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΜΑΝΘΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Σ.Σ.Ο. Ο «Σχολαστής» είναι θέλουν αγνώστους. Το κείμενο όμως συμπληρώνεται στην στήλη της Αδελφότητας Βασιλοπούλιωτων και είναι της έγκρισης του Δ.Σ. Και «λογιστική» σε υπεύθυνα κείμενα Δ.Σ. Αδελφότητας δεν κάνουμε.

Εντίλη Κοιν. Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΜΑΝΘΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

ενέργειας. Εδώ σταματάω και δεν αναφέρω σε άλλες λεπτομέρειες. Αλλά ερωτώ: Γιατί δημιουργήθηκε τέτοιο θέμα αφού οι Αφεί Τσαμπούρη σε καιμιά περίπτωση δεν ενόχλησαν τον π. Παύλο ούτε του υπέδειξαν να εκνεύσει το σπίτι; Μετά την γνωστοποίηση αυτής της υπόθεσης οι Αφεί Τσαμπούρη έστειλαν τηλεγράφημα στην Κοινότητα, όπου πληροφορούν κάθε αρμόδιο ότι ο π. Παύλος δύναται να κατεβεί στο σπίτι τους και ούτε ενόχιο ποτέ ζήτησαν ούτε άφησαν να ενοχληθεί ποτέ ότι πρέπει να φύγει από το σπίτι.

Υπάρχει κάποια υπεύθυνη απάντηση εκ μέρους κάποιου αρμόδιου της Κοινότητας;

Στην διασαύριση της προτομής του Θεοφάνη Μηλινώη, χτύπησε με πρωτοβουλία του π. Παύλου Μηλινώη στέγαστρο για τους αναμεινόντες το λεωφορείο.

Όπως με πληροφορήσε ο επιτροπός της Αγ. Παρασκευής Βασιλείος Βαταβάλης η Εκκλησία του Αγίου Δημητρίου χρειάζεται επισκευή διότι τον χειμώνα μπαίνει μέσα βροχή και χιόνι. Η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου η οποία θεμελιώθηκε στο τέλος του περασμένου αιώνα και εγκαινιάστηκε το 1908 (αν δεν κάνω λάθος) από τον τότε Μητροπολίτη Πρωτοκλήτου Σπυριδίου (και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο) έχει μεγάλη ιστορική αξία και οπωσδήποτε δεν πρέπει να μείνει έρμαιο των καιρικών συνθηκών. Όποια απόφαση του Εκκλησιαστικού Επιτρόπου νομίζω ότι θα πρέπει να θρει σημερινά στην απάντηση του Δεσποτικού Αετοπετρίτικου.

Β.Γ.Μ.

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΤΩΝ ΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ

ΚΑΙ Ο ΒΑΡΥΣ Ο ΠΟΝΟΣ
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΤΙΑΣΑΝ
ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΤΗΝ ΤΙΜΑΜΕ

Τρία πουλάκια κάθονταν
στα πείνα του Ζωγράφου,
Ήταν τα τρία πένθημα
των δόλων φαρμακωμένων.

Γυρίζε τάντα το πουλί
και λέει σ' άλλα δύο.

Τ' κάθαστε ωρέ πουλάκια
και κάθαστε και κλάτε;

Τόνα να πάει στο Αιγάλεω,
τ' άλλα στα Νέα Λύδια.

Κι εγώ θα πάω για να βρω
τον δόλο Αρσενικό.

Σήκω απάνω Αρίστο μου,
σήκω ρε Αρσενικό.

Να πάρεις τ' άλλα τα παιδιά
να πάει στο χωριό σας.

Πόνανται γλέντια και χαρές,
γίνονται πανηγύρια.

Να πάμε να γλεντήσουμε
πέρα στα Μοναστήρια.

Εδώ αηδόνια δεν λιλούν
ούτε και κουκουθάρια.

Εδώ λιλούν άλλα πουλάκια
και αυτά το μοιρολόι.

Εκεί λιλούν οι πέρδικες
το λέει και τ' αηδόνια.

Πες το κι εσύ ωρέ Γαϊδάρη μου
πένθημα πουλί μου.

Να τραγουδήσεις πιο γρήγορα
κάτω από τη Βίγλα.

Και πάρε το Ζήρο στο χωριό
να παν να τραγουδήσουν.

Να κόψουν τραγουδιό κλέφτικα
από τον Βασίλη - Τάλη.

Θέλετε δάντρα μ' ανθίστατε,
θέλετε μαριχάλας.

Στον Ισάκη σας δεν κάθονται
όπως και στην δρασά σας.

Θέλουν ν' ανθίσουν τα κλαδιά
κι ο πάγος δεν τ' αφήνει.

Θέλω κι εγώ να σ' αφήνω
κι ο πάγος δεν μ' αφήνει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

Αιγάλεω

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ 1940-41

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Δέχτηκα τους πρώτους πρόσφυγες των κοινών χωριών και βοηθήσα να στεγαστούν. Έστερα πρόσφυγες κι εγώ όμα με τους μαζί τραβήξαμε πιο πέρα, να μας στεγάσουν άλλοι.

Κι όταν ο νικητής Στρατός μας γρήγορα έφτασε από την καρδιά της Ελλάδας στα σύνορα, στο πεδίο της μάχης κι άρχισε ο κατήφορος για τους... γενναίους του Νταλτσε με πόση χαρά είδα στο θρυλικό Καυκάσιο είδα να θάβονται τα γελοία όνειρα του Μουσταφά.

Λίγο αργότερα και πάλι από την πόρτα του σπιτιού μου μέτρησα τους αιχμαλώτους Ιταλούς, που αργοδιάβαιναν το δύσκολο δρόμο θλιβερό και σκαταμένο βρόχοντας το Μουσολίνι. Ελληνόταλικά: «Πόρκο Μουσουλίνι... Φασίστα - μπαγαπόντε...»

Έτσι τον είδα και τον έζησα τον πόλεμο του 40-41. Εκείνος δεν ήταν πόλεμος. Ήταν ξεσηκωμός... Δε φοβήθηκε, δε δέχτηκε, δε λύγισε κανένας. Όμοια μ' αυτούς που πολεμούν στο μέτωπο είναι κι όσοι απομένουν πίσω. Παιδιά γυναίκες, γέροντες.

Το ΟΧΙ το σιγοψιθύρισε δειλά ο θλιβερός Κυβερνήτης με ο λαός το θρονιόφωναξε: «ΟΧΙ... Κατάρα στο φασισμό... Δε θα περάσει στον τόπο μας» Και δεν πέρασε!!!

Πελοποιήθηκε στα βουνά και τα φαράγγια της μαρτυρικής Βορείου Ηπείρου και της Αλβανίας.

Καταρακόθηκε πιο μπροστά στα προγεφυρωμένα οχυρώματα του Καυκάσιου.

Ευχαρίστησε στις Πλαγές της Πύδου από τους ολλήρους του Δαδάρη. Ρεζιλεύτηκε από τη λόγ-

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΑ Δ.Σ. ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια έντονη δράση του γυναικείου φύλλου στη χώρα μας.

Η ποικιλία των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες σήμερα, τις οδηγεί στην ενεργητική τους. Κι είναι λογικό γιατί ανησυχούν και ενδιαφέρονται, για την οικογένειά τους και τον τόπο τους, για το παρόν και το μέλλον.

Ένα μέρος αυτής της ενεργητικότητας τους, αν μπορούσαν να μεταφέρουν και στις Αδελφότητες μας για να φυσήσει νέος άνεμος, να δώσουν νέα πνοή να ανθούν νέους ορίζοντες, θάταν μια ουσιαστική προσφορά προς την Ηπειρώτικη χώρα.

Είμαι ένας χώρος που ίσως εκ πρώτης όψης δεν ενθουσιάζει, αλλά κρύβει πολλές και ενδιαφέρουσες συγκινήσεις, που αγγίζουν και ευφραδιστούν τις γυναίκες περισσότερο από τους άντρες.

Χωρίς αμφιβολίες, μπορούν να προσφέρουν πολλά, αρκεί να τις ενθαρρύνουμε γιατί η γυναίκα διαθέτει κρύβει πολλές αρετές και πρέπει να τις δείξει κάποτε και οι Αδελφότητες είναι μια ευκαιρία, μια παράτρηση για το γυναικείο φύλλο.

Αν μπορούσε να περάσει το μήνυμά αυτό στα μέλη των Αδελφοτήτων, οι οι γυναίκες ενδιαφέροντες στα Δ.Σ. και παράλληλα να παραμερήζαν τις προκαταλήψεις προς αυτές, που δυστυχώς υπάρχουν ακόμη, σίγουρα θα αλλάζαν πολλά στο χώρο μας.

Πρέπει να εκμεταλλευτούμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την αφανία των αποθεμάτων, της ενεργητικότητάς τους.

Ας το συνειδητοποιήσουμε όλα μας.

Π.Δ.Μ.

χη των σοφιστών μας, όταν οι Αλβανιστές και οι Κένταυροι παραδίδονται φωνάζοντας: «Μπέλα Γκερέτα...» κι έγιναν οι λύκοι της Τσοκάνης, οι... λύκοι που το σκάνε... Ονειδίστηκε από εχθρούς και φίλους, όταν τό τόσο λίγο πυροβολικό μας κοινότοποιε τις πυροβολαρχίες του, όταν τα πολλά και σύγχρονα όπλα του δε περνούν το Καυκάσιο, όταν τα 400 σύγχρονα αεροπλάνα του δε βρίσκουν το στόχο τους, όταν όλα τα άρματα και φοβερά σύνορα του Θανάτου στάθηκαν ανήλικα να φοβίσουν την Ελληνική ψυχή!...

Ευχαρίστησε και πεννασμένους κλάμαμε τον πόλεμο του 40-41. Και νικήσαμε!!! Ένας πόλεμος για το φως, για το σπίτι μας, για τα όσα και τα ιερά μας, για την Ελευθερία.

Ο ίδιος ο λαός μας ο φτωχός και πεννασμένος με τόσο περήφανος με τα στρατευμένα παιδιά του αντιμετώπισε παλικαρίσια τις χιλιεπικές φάλαγγες, που έσπευσαν να βοηθήσουν το γελοιοποιημένο συνεπείρο στα οχυρά του Ρούπελ και του Μπέλες.

Και πολέμησε παληκαρίσια τις δύο αντιστρατιές, προσπαθώντας με αυταπάρνηση την Πατρίδα και τη λευτεριά του.

Εξέπρεσε τα όρια της ανθρωπίνης αντοχής. Προκάλεσε τον παγκόσμιο θαυμασμό. Έδωσε μαθήματα Αρετής, τόλμης, φρόνησης και ήθους στους ριψάκτους. Ζωντανέψε τους Τριαντασίους, ανέστησε τους Σαλαμινιάχους. Ξανάφερε τους Μαραθωνομάχους...

Με ως τότε...

«Η Ελληνική ψυχή άρχισε να μπαίνει στο πένθος της Κατάρτης. Στο μέτωπό της πάνω στα αήματα είχε σκαλίσσει ένα λωγάρι δάφνης...» γράφει ο Αγγελος Τερζάκης στο έργο του: Εποποιία 1940-41. Με το λωγάρι αυτό της δάφνης στο κατομένο του πρόσωπο ο παλιός λαός μας τώρα πια πολύ πτωχός, ξυπόλυτος και πεννασμένος αρνήθηκε της μοίρας του δεν προσκυνήσει τους κατακτητές.

Ιρην προφάσει να πάρει μια άδεια... λίγο να ξεασπαστεί στήν τα μετερίζια του, στα βουνά, στους κάμπους, στις πολιτείες και στα χωριά. Θα συνεχίσει τον πόλεμο με το σιμωτάκι και το ιντρίφτιο. Με την Εθνική του Αντίσταση. Με όλες τις αντιστάσεις του οργανώσεως. Με τα ΕΑΜ. Με το Γοργυπάταμο και τις ανατινάξεις του. Με τη πίστη στο δικό, που ψυχώνει την καρδιά και θερμειώνει την ελπίδα.

Με τη φλόγα της καρδιάς Του που δεν έσθισε ποτέ!...

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».

Με τους αθάνατους νεκρούς του, που τώρα αναπαύονται στο πάνθεον των Ηρώων κι ο απόηχος της τελευταίας τους πνοής αντιλαλεί σε αυτά μας: «Κατάρα στο Φασισμό».